**P9_TA(2024)0205**

# Obračunavanje emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev

**Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. aprila 2024 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o obračunavanju emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev (COM(2023)0441 – C9-0305/2023 – 2023/0266(COD))**

**(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)**

(C/2025/1313)

*Evropski parlament,*

— ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2023)0441),

— ob upoštevanju členov 294(2), 91(1) in 100(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0305/2023),

— ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,

— ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

— ob upoštevanju mnenja Odbora regij ([2]),

— ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,

— ob upoštevanju skupne razprave Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbora za promet in turizem v skladu s členom 58 Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbora za promet in turizem (A9-0070/2024),

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;

2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;

3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

([1]) UL C, C/2024/890, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/890/oj.
([2]) Še ni objavljeno v Uradnem listu.

**P9_TC1-COD(2023)0266**

**Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi 10. aprila 2024 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2024/... Evropskega parlamenta in Sveta o obračunavanju emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev**

**(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 91(1) in člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ([2]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Podpiranje prizadevanj za večjo trajnostnost in učinkovitost prometnega sistema Unije je predpogoj za ohranitev stabilne poti do podnebne nevtralnosti ***najpozneje*** do leta 2050, pri čemer je treba ustrezno upoštevati potrebo po ***zagotovitvi pravičnega in vključujočega prehoda,*** ohranitvi stalne rasti in ***povečanja*** konkurenčnosti evropske industrije. **[Sprememba 1]**

(2) Obračunavanje emisij toplogrednih plinov se uporablja v različnih gospodarskih sektorjih, vključno s prometom, za količinsko opredelitev podatkov o emisijah toplogrednih plinov iz posebnih dejavnosti podjetij in posameznikov. Boljše obveščanje o uspešnosti prevoznih storitev je učinkovito orodje ~~ustvarjanja~~***za zmanjšanje ogljičnega odtisa javnih naročil, ustvarjanje*** pravih spodbud za uporabnike prevoza za sprejemanje bolj trajnostnih odločitev ter za vplivanje na poslovne odločitve organizatorjev prevoza in prevoznikov. Zanesljivi in primerljivi podatki o emisijah toplogrednih plinov so osnovna zahteva za oblikovanje teh spodbud in s tem za spodbujanje sprememb v vedenju potrošnikov in podjetij, da bi prispevali k ciljem evropskega zelenega dogovora ([3]) za promet in evropskih podnebnih pravil. **[Sprememba 2]**

(3) Kljub vse večjemu zanimanju deležnikov na področju prometa je splošna uporaba obračunavanja emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev še vedno omejena. V večini primerov uporabniki ne pridobijo točnih informacij o uspešnosti prevoznih storitev, organizatorji prevoznih storitev in prevozniki pa svojih emisij ne izračunajo in razkrijejo. Nesorazmerno nizka uporaba obračunavanja emisij toplogrednih plinov je opazna zlasti med malimi in srednjimi podjetji (MSP), ki predstavljajo veliko večino podjetij, ki ponujajo prevozne storitve na trgu EU. ***Če se MSP odločijo za obračunavanje svojih emisij toplogrednih plinov, se dejansko nesorazmerno poveča njihovo finančno in birokratsko breme.*** **[Sprememba 3]**

(4) Evropska komisija je leta 2011 sprejela belo knjigo o prometu ([4]), v kateri je predstavila vizijo za prihodnost prometnega sistema EU in opredelila politični program za reševanje prihodnjih izzivov na področju prometa, zlasti potrebe po ohranjanju in razvoju mobilnosti ter znatnem zmanjšanju ogljičnega odtisa prevoza in logističnih dejavnosti.

([1]) [UL C,, str.]
([2]) [UL C,, str.]
([3]) ~~Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Evropski zeleni dogovor (COM(2019) 640 final).~~
([4]) BELA KNJIGA Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu (COM(2011) 0144 final).

(5) ~~Strategija~~***Sporočilo Komisije o strategiji*** za trajnostno in pametno mobilnost iz decembra 2020 ([5]) se nanaša na spodbude za izbiro najbolj trajnostnih možnosti prevoza znotraj načinov prevoza in med njimi***, pri čemer je velik poudarek na prehodu potniškega in tovornega prometa na železnico, vključno s konkretnimi cilji za obe vrsti prometa, kot konkretnem prispevku k vlogi prometnega sektorja pri doseganju zavezujočega cilja na podlagi prava Unije, določenega v Uredbi (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta*** ([6])***, da bi se neto emisije toplogrednih plinov Unije do leta 2030 zmanjšale za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990, in cilja, da bi najpozneje do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost celotnega gospodarstva***. Navedene spodbude vključujejo vzpostavitev evropskega okvira za usklajeno merjenje emisij toplogrednih plinov iz prometa in logistike na podlagi svetovno priznanih standardov, ki bi se nato lahko uporabil, da bi podjetjem in končnim uporabnikom zagotovili oceno ogljičnega odtisa njihovih odločitev ter povečali povpraševanje končnih uporabnikov in potrošnikov po bolj trajnostnih rešitvah na področju prometa in mobilnosti, ***vključno z dostavo paketov,*** pri čemer bi se izognili zelenemu zavajanju. **[Sprememba 4]**

***(5a) Večina toplogrednih plinov, povezanih s prometom in logistiko, se sprosti med delovanjem vozila, proizvodnjo nosilca energije in proizvodnjo vozila.*** **[Sprememba 5]**

(6) Določitev harmoniziranih pravil za obračunavanje emisij toplogrednih plinov iz storitev tovornega in potniškega prometa je zato primerna za doseganje primerljivih podatkov o emisijah toplogrednih plinov iz prevoznih storitev in za preprečevanje zavajajočih informacij o njihovi uspešnosti, ki izhajajo iz možnosti izbire med različnimi metodami za izračun emisij in vhodnimi podatki. Taka pravila bi morala zagotoviti enake konkurenčne pogoje med ***prevoznimi podjetji iz EU in prevoznimi podjetji iz tretjih držav ter med*** načini prevoza, segmenti in nacionalnimi omrežji Unije. Prav tako bi morala prispevati k ustvarjanju spodbud za spremembo vedenja med ***javnimi organi,*** podjetji in ***drugimi*** uporabniki, da bi se zmanjšale emisije toplogrednih plinov iz prevoznih storitev z uvedbo in uporabo primerljivih in zanesljivih podatkov o emisijah toplogrednih plinov. **[Sprememba 6]**

(7) Ta uredba bi morala ***zagotoviti referenčni okvir za razkritje emisij toplogrednih plinov prostovoljno ali na pogodbeni osnovi ali podlagi obveznosti, določenih v pravu Unije ali nacionalnem pravu. Morala bi*** zagotoviti referenčni okvir za druge ukrepe za zmanjšanje emisij, ki jih lahko nadalje izvajajo javni organi in industrija, med drugim pri določanju klavzul o preglednosti glede toplogrednih plinov v pogodbah o prevozu, zagotavljanju informacij o emisijah toplogrednih plinov iz potovalne ali dostavne možnosti potnikom ali uporabnikom ali določanju s podnebjem povezanih meril za postopke zelenega javnega naročanja. ***V primeru e-trgovanja in dostave paketov bi s tem omogočili skladnost z zahtevo, da se skupaj s sedanjimi informacijami o predvidenem datumu dostave navedejo tudi cena in emisije, povezane s posamezno možnostjo.*** **[Sprememba 7]**

(8) Kljub koristim, ki izhajajo iz večje preglednosti izvajanja prevoznih storitev, bi bila obvezna uporaba te uredbe za vse subjekte, ki ponujajo prevozne storitve na trgu Unije, nesorazmerna ter bi povzročila pretirane stroške in breme. Zato bi se morala ta uredba uporabljati le za tiste subjekte, ki se odločijo za izračun in razkritje informacij o emisijah toplogrednih plinov iz storitev tovornega ali potniškega prometa, ki se začnejo ali končajo na ozemlju Unije, ali jih zavezujejo druge ustrezne zakonodajne in nezakonodajne ureditve. To posledično vključuje storitve, katerih izhodiščni ali ciljni kraji so v tretji državi. ***Da bi poskrbeli za upoštevanje vseh ustreznih prevoznih storitev ter enake konkurenčne pogoje med prevoznimi subjekti iz EU in prevoznimi subjekti iz tretjih držav, bi se morala ta uredba uporabljati za prevozne storitve, ki se začnejo in končajo zunaj ozemlja Unije, vendar se ustavijo v Uniji, da bi vkrcali ali izkrcali potnike ali natovorili ali raztovorili blago.*** **[Sprememba 8]**

(9) Ta uredba ***bi se morala***~~se ne bi smela~~ uporabljati za posrednike podatkov, kot so tisti, ki ponujajo multimodalne digitalne storitve mobilnosti***, pa tudi digitalne navigacijske storitve in storitve načrtovanja poti, če izračunavajo informacije o emisijah toplogrednih plinov iz prevoznih storitev, tudi ko združujejo informacije o emisijah, ki jih zagotovi zadevni subjekt ali druga ustrezna pravna ali fizična oseba. Za posrednike podatkov, ki*** ~~in~~ ne izračunajo ~~neposredno~~ informacij o emisijah toplogrednih plinov iz prevoznih storitev, temveč razkrijejo le informacije o emisijah, ~~ki jih zagotovi zadevni subjekt ali druga ustrezna pravna ali fizična oseba. Vendar~~ bi morala ~~za posrednike podatkov~~ veljati ustrezna pravila v zvezi s sporočanjem in preglednostjo razkritih podatkov o emisijah toplogrednih plinov, da se zagotovi njihova primerljivost na trgu ***in med načini prevoza***. **[Sprememba 9]**

([5]) ~~***Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Strategija za trajnostno in pametno mobilnost – usmerjanje evropskega prometa na pravo pot za prihodnost (COM(2020 789 final).***~~

([6]) ***Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).***

***(9a) Posredniki podatkov, ki ponujajo multimodalne digitalne storitve mobilnosti, potrošnikom omogočajo več izbir glede na čas potovanja, s tem povezane stroške in način potovanja. Ti posredniki podatkov bi morali imeti tudi možnost, da potrošnikom predložijo informacije o emisijah toplogrednih plinov posameznega potovanja. Od zadevnih subjektov ali drugih ustreznih pravnih ali fizičnih oseb bi bilo zato treba zahtevati, da te informacije zagotovijo posrednikom podatkov.*** **[Sprememba 10]**

(10) Ta uredba se ne bi smela uporabljati, kadar se izračun in razkritje emisij toplogrednih plinov opravita v zbirni obliki. To vključuje primere, ko obvezno razkritje z okoljem povezanih informacij za poročanje o trajnostnosti in vzpostavitev okoljskih računov za statistične namene izhajata iz drugih pravil Unije, kot so pravila, opredeljena v direktivi o poročanju podjetij o trajnostnosti ([7]) in uredbi o evropskih okoljsko-ekonomskih računih ([8]). Nasprotno pa lahko informacije, pridobljene na podlagi te uredbe, prispevajo k pripravi konsolidiranih poročil o emisijah, ki se zahtevajo v skladu z drugim pravom Unije, ki se uporablja, če so zadevne metodologije in zbrani podatki dovolj združljivi.

***(10a) Vse trditve, ki temeljijo na izhodnih podatkih, sporočenih v skladu s to uredbo, bi morale biti povsem v skladu z Direktivo (EU) (...)/(...) o utemeljitvi in sporočanju izrecnih okoljskih trditev (direktiva o zelenih trditvah) ter Direktivo (...)/(...) o spremembi direktiv 2005/29/ES in 2011/83/EU v zvezi s krepitvijo vloge potrošnikov za zeleni prehod z boljšim varstvom pred nepoštenimi praksami in boljšim obveščanjem.*** **[Sprememba 11]**

(11) Ustrezna metoda za izračun emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev je eden od ključnih vidikov usklajenega okvira Unije, določenega s to uredbo. Metoda bi morala zagotoviti, da izračuni emisij, opravljeni v celotni prevozni verigi, zagotavljajo primerljive in točne podatke o emisijah toplogrednih plinov, in sicer z upoštevanjem enotnega sklopa metodoloških korakov. Prav tako bi morala ustrezno upoštevati potrebe trga prevoznih storitev, da bi se izognili nepotrebni zapletenosti, prevelikemu bremenu in stroškom, ***zlasti za mala in srednja podjetja,*** poleg tega pa bi jo morali deležniki sprejeti. **[Sprememba 12]**

(12) Standard EN ISO 14083:2023, ki ga je aprila 2023 objavil Evropski odbor za standardizacijo ([9]) in s katerim je bil prenesen standard ISO 14083:2023, ~~je bil izbran kot~~***bi moral biti*** referenčna metodologija za izračun emisij toplogrednih plinov ***„od izvora do vozila“*** iz prevoznih storitev v skladu s to uredbo. Analiza je pokazala, da se je standard ISO 14083:2023 izkazal za najustreznejši in najbolj sorazmeren pri doseganju ciljev te uredbe***, vključno s hitrim uvajanjem na trg in primerljivostjo podatkov***. Količinska opredelitev emisij se izvaja z uporabo pristopa „od izvora do vozila“, kar vključuje emisije toplogrednih plinov, ki izhajajo iz oskrbe z energijo in uporabe vozil med prevozom in dejavnostmi vozlišč. **[Sprememba 13]**

***(12a) Standard EN ISO 14083:2023 ima omejitve, zlasti to pomanjkljivost, da ne upošteva emisij toplogrednih plinov iz celotnega življenjskega cikla prevoznih storitev. Zato bi morala Komisija oceniti možnost razširitve področja uporabe referenčne metodologije za izračun emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev v bližnji prihodnosti, da se dobi izračun emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu prevoznih storitev in poročanje o njih. Prihodnja metodologija bi morala upoštevati uvajanje brezemisijskih vozil in določbe člena 14(5) Direktive 2003/87/ES. V ta namen bi morala Komisija upoštevati obstoječa prizadevanja, kot so standard ISO 14067:2018 in pravila o kategorijah izdelkov za prevozne storitve, ki so določena v mednarodnem sistemu okoljskih deklaracij proizvodov.*** **[Sprememba 14]**

***(12b) Komisija bi morala v sodelovanju z Evropskim odborom za standardizacijo in nacionalnimi organi za standardizacijo držav članic zagotoviti, da bo prometni sektor imel dostop do standarda ISO 14083:2023 ali enakovrednega evropskega standarda CEN ISO 14083, pri čemer bi moral biti dostop brezplačen za mikro-, mala in srednja podjetja, kot so opredeljena v Priporočilu Komisije 2003/361/ES. Standarda bi morala biti na voljo v verodostojni različici, pa tudi v vseh uradnih jezikih Unije, da bi bila ta uredba v celoti dostopna vsem, ki jo uporabljajo.*** **[Sprememba 111]**

([7]) Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (UL L 322, 16.12.2022, str. 15).

([8]) Uredba (EU) št. 691/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2011 o evropskih okoljsko-ekonomskih računih (UL L 192, 22.7.2011, str. 1).

([9]) https://www.cencenelec.eu

***(12c) Člen 2 PEU določa, da Unija temelji na načelu pravne države, ki vsem fizičnim ali pravnim osebam Unije nalaga prost dostop do prava Unije, in da mora biti posameznikom omogočeno, da se nedvoumno seznanijo s svojimi pravicami in obveznostmi (sodba z dne 22. februarja 2022, Stichting Rookpreventie Jeugd in drugi, C-160/20, točka 41). Ta prost dostop mora zlasti omogočiti vsaki osebi, ki jo zakonodaja želi varovati, da v mejah, ki jih dovoljuje zakon, preveri, ali naslovniki pravil, ki jih določa ta zakon, dejansko spoštujejo ta pravila. Tako lahko harmonizirani standard z učinki, ki mu jih podeljuje zakonodaja EU, določi pravice, ki jih imajo posamezniki, in njihove obveznosti, te specifikacije pa so lahko potrebne, da preverijo, ali določen proizvod ali storitev dejansko izpolnjuje zahteve take zakonodaje.*** **[Sprememba 112]**

***(12d) Sodišče je v sodbi z dne 27. oktobra 2016 v zadevi C-613/14 razsodilo, da je harmonizirani standard, sprejet na podlagi direktive in katerega sklicevanja so bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije, zaradi svojih pravnih učinkov del prava EU. Sodišče je v sodbi z dne 5. marca 2024 v zadevi C-588/21 P ugotovilo obstoj prevladujočega javnega interesa v smislu člena 4(2), zadnji stavek, Uredbe št. 1049/2001, ki izhaja iz načel pravne države, preglednosti, odprtosti in dobrega upravljanja ter upravičuje razkritje posebnih harmoniziranih standardov, saj so ti standardi zaradi svojih pravnih učinkov del prava EU.*** **[Sprememba 113]**

***(12e) Za emisije v celotnem življenjskem ciklu se na splošno šteje, da vključujejo emisije toplogrednih plinov „od izvora do vozila“, emisije iz proizvodnje, vzdrževanja in odstranjevanja vozil ter infrastrukturo, kolikor je to ustrezno, kot je določeno v Priporočilu Komisije (EU) 2021/2279. Zaradi sorazmernosti ter za omejitev upravne zapletenosti in stroškov izvajanja pri ocenjevanju emisij v življenjskem ciklu za namene te uredbe infrastruktura ne bi smela biti vključena.*** **[Sprememba 16]**

(13) Pozornost bi bilo treba nameniti preprečevanju odstopanja od prvotnih metodoloških izbir standarda EN ISO 14083:2023, da bi se izognili nedoslednostim pri izračunu emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev na trgu, zlasti v okviru mednarodnih prevoznih verig. Vendar je ~~občasno~~ primerno ***redno*** oceniti potrebo po morebitni prilagoditvi standarda EN ISO 14083:2023 z vidika politik Unije***, vključno s prihodnjo zakonodajo,*** ter prihodnjih spremembah tega standarda, ki jih lahko izvede Evropski odbor za standardizacijo ali drug pristojni organ. Če te ocene pokažejo tveganje, da bi lahko določen del standarda povzročil neupravičena neravnovesja pri izračunu emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev v določenih tržnih segmentih ali neskladja med tem standardom in cilji te uredbe ali drugega prava Unije, ki se uporablja, lahko Komisija v sodelovanju z državami članicami razmisli o tem, da od Evropskega odbora za standardizacijo zahteva ustrezno revizijo standarda ali se odloči, da se ta del standarda izključi iz področja uporabe te uredbe. ***Izključiti bi bilo treba spremembo standarda ali sestavni del, ki ustvarja očitno tveganje nezdružljivosti s cilji te uredbe in drugimi pravili Unije, ki se uporabljajo, zlasti z njenim dolgoročnim podnebnim ciljem in vmesnimi cilji iz Uredbe (EU) 2021/1119, ter drugim podnebnim pravom Unije.*** **[Sprememba 17]**

(14) Da bi se izognili kroženju netočnih informacij na trgu, se lahko pojavi potreba po pojasnitvi referenčne metodologije v zvezi s parametri, pomembnimi za emisije toplogrednih plinov, in predpostavkami, uporabljenimi za izračun emisij pred začetkom opravljanja storitve. Enako velja za druge ustrezne tehnične parametre v zvezi z dodelitvijo emisij ali združevanjem podatkovnih elementov, če uporaba teh parametrov v metodologiji ni izrecno pojasnjena.

(15) Za izračun emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev se lahko uporabijo različne vrste vhodnih podatkov, vključno s specifičnimi in splošnimi podatki. Uporaba specifičnih podatkov prinaša najzanesljivejše in točne rezultate, zato bi ~~ji bilo treba dati prednost, da se zagotovi postopna uporaba teh podatkov~~***morala biti obvezna*** v postopkih izračuna emisij toplogrednih plinov. Vendar so lahko specifični podatki za ~~nekatere deležnike, zlasti~~ mala in srednja podjetja~~,~~ nedosegljivi ali predragi***, zato bi morala biti izvzeta***. Zato bi morala biti uporaba splošnih podatkov dovoljena pod ~~jasnimi~~ pogoji ***iz te uredbe***. ***Proizvajalci originalne opreme bi morali malim in srednjim podjetjem omogočiti dostop do podatkov v vozilu, pomembnih za ta namen.*** **[Sprememba 18]**

***(15a) Če organizator prevoznih storitev dejansko izvajanje prevozne storitve delno ali v celoti odda podizvajalcu in se odloči, da bo podatke o njegovih emisijah toplogrednih plinov vključil v svoj skupni izračun, bi moral imeti možnost, da se v zvezi s prevoznimi storitvami, ki jih izvajajo podizvajalci, opre na splošne podatke. Omogočiti bi bilo treba prožnost glede uporabe splošnih podatkov, ki jih zagotovi eden ali več podizvajalcev, tudi če se za izračun emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev, ki jih izvajajo drugi podizvajalci ali organizator prevoznih storitev s svojim voznim parkom, uporabljajo specifični podatki.*** **[Sprememba 19]**

***(15b) Države članice lahko uvedejo upravne, finančne ali operativne spodbude za povečanje uporabe specifičnih podatkov, o njihovi uvedbi pa morajo obvestiti Komisijo, da bi lahko spremljala dobro delovanje notranjega trga in zagotovila enake konkurenčne pogoje.*** **[Sprememba 20]**

(16) V zvezi s splošnimi podatki se lahko emisije toplogrednih plinov iz prevozne storitve izračunajo z uporabo privzetih vrednosti ali modeliranih podatkov. Vendar bi morala uporaba privzetih vrednosti in modeliranih podatkov zagotoviti točne in zanesljive informacije o emisijah toplogrednih plinov iz določene prevozne storitve, zato bi bilo treba navedene privzete vrednosti in modelirane podatke pridobiti ***in redno posodabljati*** na nevtralen in objektiven način na podlagi zanesljivih virov in ustreznih parametrov. ***Podatkovne zbirke in privzete vrednosti, ki bi privedle do premajhne navedbe nastalih emisij v primerjavi s tistimi, ki so navedene v sporočanju specifičnih podatkov, se pri tehničnem preverjanju kakovosti o točnosti in zanesljivosti informacij ocenijo negativno. Preverjanje tehnične kakovosti bi bilo treba redno ponavljati.*** **[Sprememba 21]**

(17) Zato bi bilo treba vzpostaviti osrednjo podatkovno zbirko EU o privzetih vrednostih intenzivnosti emisij toplogrednih plinov, da se izboljša primerljivost rezultatov emisij toplogrednih plinov, pridobljenih pri uporabi te uredbe***. Podatkovna zbirka bi morala biti dovolj podrobna, odražati sektorske, nacionalne in regionalne posebnosti v Uniji in vsebovati ločene preglednice za vsak način prevoza ter bi jo bilo treba redno posodabljati in vanjo po potrebi vključevati najsodobnejši tehnološki napredek na področju zmanjševanja emisij***. Vendar bi bilo treba glede na sektorske, nacionalne in regionalne posebnosti navedenih privzetih vrednosti po vsej Uniji dovoliti druge ustrezne podatkovne zbirke in nabore podatkov, ki jih upravljajo tretje osebe, pod pogojem, da se njihova kakovost tehnično preveri na ravni Unije. **[Sprememba 22]**

(18) Pri določanju intenzivnosti emisij toplogrednih plinov za prevozne storitve morajo emisijski faktorji toplogrednih plinov za nosilce energije v prometu izpeljati ocene emisij toplogrednih plinov, ki odražajo količino porabljene energije z vidika „od izvora do vozila“. Zato bi bilo treba vzpostaviti osrednjo podatkovno zbirko EU o emisijskih faktorjih toplogrednih plinov nosilcev energije, da se zagotovita primerljivost in kakovost vhodnih podatkov.

***(18a) Pri količinski opredelitvi emisij, povezanih z uporabo električne energije, na podlagi posodobljenih in točnih vrednosti intenzivnosti emisij za vsako državo članico bi bilo treba spodbujati lokacijski pristop, saj je zagotovljen nabor posodobljenih in točnih vrednosti intenzivnosti za posamezno državo članico. Zaželen je tudi tržni pristop, če je zagotovljena ustrezna sledljivost, in sicer prek akreditirane pogodbe z jamstvi o izvoru. V podatkovnih zbirkah, vzpostavljenih na podlagi te uredbe, bi bilo treba uporabljati podatke na podlagi lokacijskega pristopa.*** **[Sprememba 23]**

(19) Razvoj in vzdrževanje podatkovnih zbirk EU o privzetih vrednostih intenzivnosti emisij toplogrednih plinov in emisijskih faktorjev toplogrednih plinov ***iz te uredbe*** ter tehnično preverjanje kakovosti zunanjih podatkovnih zbirk in naborov podatkov, ki jih upravljajo tretje osebe, bi moral opravljati nevtralen in pristojni organ, ki deluje na ravni Unije. Evropska agencija za okolje je glede na svoje pristojnosti najprimernejša za zagotovitev potrebne pomoči za pravilno izvajanje tega dela uredbe. Po potrebi se lahko pri tem delu opre na prispevek drugih sektorskih organov EU, ki jo podpirajo, v skladu z ločenim pravom Unije. **[Sprememba 24]**

(20) Modelirani podatki se lahko uporabijo, če temeljijo na modelu, določenem v skladu z referenčno metodologijo in po potrebi drugimi določbami o uporabi splošnih podatkov in orodij za izračun iz te uredbe.

(21) Uredba (EU) 2015/757 ([10]) in Direktiva 2003/87/ES ([11]) zahtevata zbiranje, izračun in letno poročanje o emisijah ~~CO2~~***toplogrednih plinov*** z ladij oziroma zrakoplovov. Uredba (EU) 2015/757 in Direktiva 2003/87/ES lahko do določene mere dopolnjujeta določbe iz te uredbe, zlasti v smislu pridobivanja podatkov o porabi goriva kot vhodnih podatkov za količinsko opredelitev emisij iz prevoznih storitev. Vhodni podatki za pridobivanje emisij

([10]) Uredba (EU) 2015/757 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremljanju emisij ogljikovega dioksida iz pomorskega prevoza, poročanju o njih in njihovem preverjanju ter spremembi Direktive 2009/16/ES (UL L 123, 19.5.2015, str. 55).

([11]) Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

toplogrednih plinov iz prevoznih storitev lahko izhajajo tudi iz izvajanja drugih zakonodajnih okvirov, kot ~~sta~~***so*** Uredba (EU) 2019/1242 ([12]) ~~in~~***,*** Uredba (EU) 2019/631 ([13]) ***in Uredba (EU) 2023/2405*** ([14]). **[Sprememba 25]**

(22) Primerno je določiti skupne metrike za izražanje izhodnih podatkov o emisijah toplogrednih plinov, ki so podlaga za primerljivost navedenih podatkov in omogočajo učinkovito primerjalno analizo različnih prevoznih storitev. Skupne metrike bi morale ponudnikom podatkov omogočati tudi jasno sporočanje, prejemnikom podatkov pa natančno razumevanje tega sporočila. ***V tem smislu bi morala Komisija pri določanju razdalj, še posebej v zvezi z določanjem intenzivnosti emisij, določiti podrobna pravila v zvezi z uporabo možnosti razdalje velikega kroga iz standarda ISO14083. Ta pravila ne bi smela preprečevati porabe specifičnih podatkov o dejanski razdalji, na primer v železniškem sektorju.*** **[Sprememba 26]**

(23) Vse razčlenjene informacije o emisijah toplogrednih plinov iz prevozne storitve, ki se tretji osebi razkrijejo za komercialne ali regulativne namene v skladu s področjem uporabe te uredbe, bi morale nujno in vidno vključevati izhodne podatke, določene v skladu s posebnimi pravili za izračun emisij toplogrednih plinov, določenimi v tej uredbi. Po potrebi se lahko dodajo dodatni podatkovni elementi, ki se uporabljajo za namene, ki niso opredeljeni v tej uredbi.

***(23a) Razkritje informacij o emisijah toplogrednih plinov, preden je prevozna storitev opravljena, je ključno za spodbujanje državljanov, da ozaveščeno sprejmejo odločitev in vplivajo na poslovne odločitve subjektov, ki organizirajo in zagotavljajo te storitve na trgu. Zato bi morali zadevni subjekti in posredniki podatkov informacije o emisijah toplogrednih plinov, povezanih s posamezno prevozno storitvijo, razkriti, preden je ta storitev opravljena, kadar je to mogoče. Predvsem kadar so v komunikaciji med podjetji potrebne podrobnejše informacije, zlasti v kontekstu logističnih verig in podizvajalskih pogodbenih razmerij, pa se lahko informacije o emisijah toplogrednih plinov razkrijejo šele po opravljeni prevozni storitvi.*** **[Sprememba 27]**

***(23b) Posrednikom podatkov bi bilo treba naložiti obveznost, da informacije prikažejo na vidnem mestu vsakega rezultata iskanja in zagotovijo, da je privzet način razvrščanja glede na emisije, pri katerem se na prvem mestu prikaže okolju najprijaznejša možnost, vključijo pa tudi enostavno primerjavo med različnimi načini prevoza, vključno z uporabo osebnih vozil in, če je ustrezno, koles. Gospodarski subjekti v e-trgovanju bi morali poleg predvidenega datuma in stroškov, ki so trenutno na voljo, prikazati tudi emisije iz prevoznih storitev, povezane z različnimi možnostmi dostave paketov. Po opravljeni storitvi bi bilo treba zagotoviti tudi izhodne podatke, povezane z dejanskimi emisijami iz prevozne storitve.*** **[Sprememba 28]**

(24) Za dokazovanje skladnosti z zahtevami iz te uredbe bi moral imeti subjekt, ki izračunava in razkrije informacije o emisijah toplogrednih plinov iz prevozne storitve, možnost, da pripravi dokazila za utemeljitev zadevnih izhodnih podatkov. Dokazila bi morala biti pripravljena v skladu s pravili o poročanju na ravni prevoznih storitev, določenimi v standardu EN ISO 14083:2023, in bi morala biti na voljo na zahtevo pristojnega organa, kot je sodišče, ali katere koli druge tretje osebe, če se to zahteva v okviru ločenih ureditev, med drugim z vidika poslovanja med podjetji.

(25) Razen če se uporablja ločena ureditev, se posrednik podatkov, ki zbira informacije o emisijah toplogrednih plinov iz prevozne storitve od zadevnega subjekta ali druge ustrezne pravne ali fizične osebe in jih razkriva na trgu, ne bi smel šteti za odgovornega, če te informacije kršijo katero koli od zahtev v zvezi z izračunom in preverjanjem emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev ter certificiranjem orodij za izračun iz te uredbe. Vendar bi si moral posrednik podatkov prizadevati, da prepreči razkritje netočnih ali nepravilnih informacij, ter spoštovati pravila v zvezi z izhodnimi podatki o emisijah toplogrednih plinov, sporočanjem in preglednostjo. Poleg tega bi moral posrednik podatkov zagotoviti vir teh informacij, da se omogoči identifikacija zadevnega ponudnika informacij.

([12]) Uredba (EU) 2019/1242 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o določitvi standardov emisijskih vrednosti $CO_2$ za nova težka vozila in spremembi uredb (ES) št. 595/2009 in (EU) 2018/956 Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive Sveta 96/53/ES (UL L 198, 25.7.2019).

([13]) Uredba (EU) 2019/631 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o določitvi standardov emisijskih vrednosti za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila ter razveljavitvi uredb (ES) št. 443/2009 in (EU) št. 510/2011 (prenovitev) (besedilo velja za EGP) (UL L 111, 25.4.2019, str. 13).

([14]) ***Uredba (EU) 2023/2405 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za trajnostni zračni prevoz (ReFuelEU za letalstvo) (UL L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj).***

(26) Zunanja orodja za izračun, ki so na trgu na voljo za širšo komercialno in nekomercialno uporabo, lahko olajšajo obračunavanje emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev in tako podprejo njihovo uporabo v širših skupinah deležnikov. Uporabo teh orodij bi bilo treba certificirati, da se zagotovi njihova skladnost z zahtevami te uredbe, zlasti v zvezi z uporabo skupne referenčne metodologije in ustreznega nabora vhodnih podatkov. ***V certifikatu bi moralo biti navedeno, ali orodje za izračun podpira izračune na podlagi specifičnih podatkov.*** **[Sprememba 29]**

***(26a) Komisija bi morala za vzpostavitev skupnega in lahko primerljivega postopka ter zmanjšanje upravnega in finančnega bremena za subjekte, ki želijo izračunati svoje emisije, predvsem mala in srenja podjetja, razviti brezplačno javno dostopno orodje za izračun, s katerim bi bila zagotovljena dostopnost izhodnih podatkov, bi bilo preprosto za uporabo in lahko dostopno na spletu. Temu orodju za izračun bi morala biti priložena navodila za posamezne korake. Komisija bi morala zagotoviti, da bi se z njim pomagala povečevati ozaveščenost in spodbujala uporaba specifičnih podatkov za izračun emisij toplogrednih plinov.*** **[Sprememba 30]**

(27) Ustrezno zasnovan sistem preverjanja skladnosti podatkov o emisijah toplogrednih plinov, razkritih na trgu, in postopkov izračuna, na katerih temeljijo taki podatki, z zahtevami iz te uredbe bi moral znatno povečati zaupanje v zanesljivost in točnost navedenih podatkov. Subjekti, ki so uspešno prestali postopek ugotavljanja skladnosti, bi morali imeti pravico pridobiti dokazilo o skladnosti, ki bi bilo splošno priznano po vsej Uniji. ~~Morebitno vključenost~~***Dokazilo o skladnosti bi moralo določati delež uporabljenih*** specifičnih podatkov ~~bi bilo treba potrditi v dokazilu o skladnosti, zlasti~~ za spodbujanje zbiranja in uporabe specifičnih podatkov s strani vseh subjektov, ki jih zadevajo pravila iz te uredbe. **[Sprememba 31]**

(28) Upravno breme, povezano s preverjanjem, bi lahko bilo nesorazmerno za manjša podjetja, zato bi se mu bilo treba izogibati. V ta namen bi morala biti mala in srednja podjetja izvzeta iz zahtev v zvezi s preverjanjem, razen če želijo pridobiti ustrezno dokazilo o skladnosti. Poleg tega bi morala velika podjetja pri odločanju o tem, da bi od partnerjev v vrednostni verigi, zlasti malih in srednjih podjetij, zahtevala preverjanje skladnosti, upoštevati načelo sorazmernosti.

***(28a) Pri obračunavanju emisij toplogrednih plinov na podlagi specifičnih podatkov se morda lahko razkrije količina porabljenega goriva ali energije, ki je povezana z nalogami posameznih uporabnikov, zato je mogoče emisije obratno pretvoriti v stroške obratovanja. Zlasti v sektorju tovornega prometa lahko to negativno vpliva na pogajalsko moč malih in srednjih podjetij. Velikim podjetjem zato ne bi smelo biti dovoljeno, da od partnerjev v vrednostni verigi, zlasti malih in srednjih podjetij, zahtevajo podatke o emisijah toplogrednih plinov na podlagi specifičnih podatkov.*** **[Sprememba 32]**

(29) Če je preverjanje informacij o podatkih o emisijah toplogrednih plinov iz prevoznih storitev organizirano v skladu s posebnimi pravili iz drugih predpisov Unije, vključno z uredbo o zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za trajnostni zračni prevoz, izvaja pa ga Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu, se ta pravila obravnavajo enako, pod pogojem, da je ocena preverjanja izvedena v skladu z zahtevami iz te uredbe.

***(29a) Da bi zagotovili ustrezno uvajanje in izvajanje te uredbe, bi morale države članice prispevati k njenemu izvrševanju, tudi z vzpostavitvijo sistema kazni. Finančne kazni bi morale biti sorazmerne in odvračilne, pri njih pa bi bilo treba upoštevati vsakršno ponovitev nespoštovanja obveznosti izračuna in obveščanja ali predložitev zavajajočih informacij s strani zadevnih subjektov. Določeni najnižji ali najvišji zneski v nobenem primeru ne bi smeli pomeniti spodbude za neizpolnjevanje.*** **[Sprememba 33]**

(30) Da se omogoči učinkovito delovanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejema akte v zvezi z ocenjevanjem in izključitvijo nekaterih elementov referenčne metodologije, predložitvijo zahtevkov Evropskemu odboru za standardizacijo, določitvijo pravil za tehnično preverjanje kakovosti zunanjih podatkovnih zbirk privzetih vrednosti, prilagoditvijo metrik za izhodne podatke o emisijah toplogrednih plinov ter določitvijo dodatnih metod in meril za akreditacijo organov za ugotavljanje skladnosti. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, med drugim s strokovnjaki, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem

sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ([15]). Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(31) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s certificiranjem orodij za izračun in preverjanjem podatkov o emisijah toplogrednih plinov. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([16]).

(32) Primerljivost podatkov o emisijah toplogrednih plinov iz prevoznih storitev in boljša uporaba obračunavanja emisij toplogrednih plinov v poslovni praksi nista cilja, ki bi ju države članice lahko zadovoljivo dosegle brez tveganja uvedbe birokracije na notranjem trgu ter dodatnih stroškov in upravnega bremena za industrijo. Navedeni cilji se zaradi mrežnih učinkov skupnega delovanja držav članic lažje dosežejo na ravni Unije. Unija zato lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji.

(33) V skladu z načelom sorazmernosti je za doseganje osnovnega cilja spodbujanja sprememb v vedenju podjetij in uporabnikov, da bi se zmanjšale emisije toplogrednih plinov iz prevoznih storitev z uvedbo in uporabo primerljivih in zanesljivih podatkov o emisijah toplogrednih plinov, potrebno in primerno določiti pravila za obračunavanje emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev. V skladu s členom 5(4) Pogodbe o Evropski uniji ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje zastavljenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE 1

SPLOŠNE DOLOČBE

*Člen 1*

Predmet urejanja

Ta uredba določa pravila za obračunavanje ***in razkritje*** emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev, ki se začnejo ali končajo na ozemlju Unije. **[Sprememba 34]**

*Člen 2*

Področje uporabe

Ta uredba se uporablja za ~~vse subjekte, ki opravljajo ali organizirajo tovorne in potniške storitve v Uniji, izračunavajo emisije toplogrednih plinov iz prevozne storitve, ki se začne ali konča na ozemlju Unije, in razkrivajo razčlenjene informacije o teh emisijah kateri koli tretji osebi za komercialne ali regulativne namene.~~**:**

***(a) subjekte, ki opravljajo ali organizirajo tovorne in potniške prevozne storitve v Uniji, izračunavajo emisije toplogrednih plinov iz prevozne storitve, ki se začne ali konča na ozemlju Unije, in razkrivajo razčlenjene informacije o teh emisijah kateri koli tretji osebi;***

***(b) posrednike podatkov, ki izračunajo informacije o emisijah toplogrednih plinov iz prevoznih storitev, temveč razkrijejo le informacije o emisijah, ki jih zagotovi zadevni subjekt ali druga ustrezna pravna ali fizična oseba.*** **[Sprememba 35]**

([15]) Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).

([16]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

*Člen 3*

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „toplogredni plin“ pomeni plinasto, naravno in antropogeno, sestavino ozračja, ki absorbira in oddaja sevanje pri določenih valovnih dolžinah znotraj spektra infrardečega sevanja, ki ga oddajajo zemeljska površina, atmosfera in oblaki***, kot je določeno v najnovejšem ocenjevalnem poročilu Medvladnega odbora za podnebne spremembe (IPCC)***; **[Sprememba 36]**

(2) „emisije toplogrednih plinov“ pomeni izpust toplogrednih plinov v ozračje, izražen v masi ekvivalenta ogljikovega dioksida;

(3) „ekvivalent ogljikovega dioksida ($CO_2e$)“ pomeni enoto za primerjanje sevalnega prispevka toplogrednega plina s sevalnim prispevkom ogljikovega dioksida;

(4) „obračunavanje emisij toplogrednih plinov“ pomeni količinsko opredelitev emisij toplogrednih plinov na podlagi meritev in izračunov ter poročanje o njih;

(5) „prevozna storitev“ pomeni prevoz tovora ali potnika z izhodišča na cilj; prevozna storitev lahko vključuje enega ali več elementov prevozne verige, ki zahtevajo prevoz in/ali dejavnosti vozlišča;

(6) „prevoz“ pomeni upravljanje vozila za prevoz potnikov in/ali blaga;

(7) „dejavnost vozlišča“ pomeni dejavnost pretovora blaga ali prestopa potnikov v vozlišču;

(8) „vozilo“ pomeni sredstvo za prevoz potnikov in/ali blaga pri vseh načinih prevoza;

(9) „prevozna veriga“ pomeni zaporedje elementov prevoza tovora ali (skupine) potnikov, ki skupaj predstavlja njihov premik z izhodišča na cilj;

(10) „element prevozne verige“ pomeni odsek prevozne verige, na katerem tovor ali skupina potnikov potuje z enim vozilom ali skozi eno vozlišče;

(11) „razkritje informacij o emisijah toplogrednih plinov iz prevozne storitve“ pomeni sporočanje razčlenjenih informacij o emisijah toplogrednih plinov, povezanih z določeno prevozno storitvijo, s strani zadevnega subjekta ali posrednika podatkov kateri koli tretji osebi v okviru zagotavljanja, sporočanja ali trženja navedene storitve, in sicer preden se opravi prevozna storitev ali po tem;

(12) „zadevni subjekt“ pomeni subjekt, ki izračunava emisije toplogrednih plinov prevozne storitve, ki se začne ali konča na ozemlju Unije, in informacije o navedenih emisijah razkrije kateri koli tretji osebi za komercialne ali regulativne namene;

(13) „posrednik podatkov“ pomeni pravno ali fizično osebo, ki zbira***, računa ali*** ~~in~~ razkriva informacije o emisijah toplogrednih plinov iz prevozne storitve ~~na podlagi ločenih pravnih, pogodbenih ali drugih ustreznih dogovorov~~; **[Sprememba 37]**

(14) „dejavnost, povezana s toplogrednimi plini“ pomeni dejavnost, ki povzroča emisije toplogrednih plinov;

(15) „podatki o dejavnostih, povezanih s toplogrednimi plini“ pomeni količinsko merjenje dejavnosti, povezane s toplogrednimi plini;

(16) „intenzivnost emisij toplogrednih plinov“ pomeni koeficient, ki povezuje določene podatke o dejavnosti, povezani s toplogrednimi plini, z emisijami toplogrednih plinov;

(17) „emisijski faktor toplogrednih plinov“ pomeni koeficient, ki povezuje ~~dejavnost, povezano~~***določene podatke o dejavnosti, povezani*** s toplogrednimi plini, z ~~emisijo~~***emisijami*** toplogrednih plinov; **[Sprememba 38]**

(18) „emisije toplogrednih plinov od izvora do vozila“ pomeni emisije, ki predstavljajo učinek toplogrednih plinov pri uporabi vozila in oskrbi vozila z energijo***, ki so podskupina emisij v celotnem življenjskem ciklu***; **[Sprememba 39]**

(19) „emisije od rezervoarja do vozila“ pomeni emisije iz porabe energije, povezane s pogonom vozil; podskupina emisij „od izvora do vozila“;

***(19a) „emisije iz celotnega življenjskega cikla“ pomeni vsoto ustreznega deleža emisij, povezanih z gradnjo infrastrukture, ki jo uporablja vozilo, emisij, povezanih s proizvodnjo, vzdrževanjem in koncem življenjske dobe vozila, ter emisij od izvora do vozila;*** **[Sprememba 40]**

(20) „nosilec energije“ pomeni snov ali pojav, ki se lahko uporablja za proizvodnjo mehanskega dela ali toplote ali za izvajanje kemičnih ali fizikalnih procesov;

(21) „specifični podatki“ pomeni količinsko opredeljeno vrednost procesa ali dejavnosti, pridobljeno z neposrednim merjenjem, ali izračuna, ki temelji na neposrednih meritvah;

(22) „splošni podatki“ pomeni modelirane podatke ali privzete vrednosti, ki ne izpolnjujejo zahtev za specifične podatke, vključno s podatki iz podatkovnih zbirk in objavljene literature, privzetimi faktorji emisij toplogrednih plinov iz nacionalnih evidenc, izračunanimi podatki, ocenami ali drugimi reprezentativnimi podatki in podatki, pridobljenimi s približnimi postopki ali ocenami;

(23) „privzeta vrednost“ pomeni splošno vrednost podatkov, ki je pridobljena iz objavljenega vira in ***ki jo je preveril organ za ugotavljanje skladnosti, in*** se šteje za privzeto, kadar ni specifičnih ali modeliranih podatkov; **[Sprememba 41]**

(24) „modelirani podatki“ pomeni podatke, ki se pridobijo na podlagi modela, v katerem so upoštevani specifični podatki o prevozu ali dejavnosti vozlišča in/ali njegovi parametri v zvezi z emisijami toplogrednih plinov, med drugim na podlagi modela, zagotovljenega z orodjem za izračun;

(25) „izhodni podatki“ pomeni razčlenjene podatke o emisijah toplogrednih plinov iz prevozne storitve, pridobljene na podlagi referenčne metodologije in vhodnih podatkov iz te uredbe;

(26) „metrika“ pomeni merilo kvantitativne ocene;

(27) „dokazila, ki utemeljujejo informacije o emisijah toplogrednih plinov iz prevozne storitve“ pomeni poročilo, pripravljeno na zahtevo, na ravni prevozne storitve, kot je določeno v standardu EN ISO 14083:2023;

(28) „orodje za izračun“ pomeni aplikacijo, model ali programsko opremo, ki omogoča samodejni izračun emisij toplogrednih plinov iz prevozne storitve;

(29) „zunanje orodje za izračun“ pomeni orodje za izračun, ki ga tretja oseba zagotovi na trgu za širšo komercialno ali nekomercialno uporabo;

(30) „organ za ugotavljanje skladnosti“ pomeni organ za ugotavljanje skladnosti, kot je opredeljen v členu 2, točka 13, Uredbe (ES) št. 765/2008 ([17]);

***(30a) „organizator prevoznih storitev“ pomeni subjekt, ki opravlja prevozne storitve, v okviru katerih je upravljanje nekaterih elementov prevozne verige oddano enemu ali več podizvajalcem;*** **[Sprememba 42]**

***(30b) „podizvajalec prevoznih storitev“ pomeni subjekt, ki v skladu s pogodbenimi dogovori v imenu organizatorja prevoznih storitev za enega ali več elementov prevozne verige opravlja prevoze.*** **[Sprememba 43]**

POGLAVJE II

METODOLOGIJA

*Člen 4*

Metoda za izračun emisij toplogrednih plinov iz prevoznih storitev

1. Emisije toplogrednih plinov ***od izvora do vozila*** iz prevoznih storitev se izračunajo na podlagi metodologije, opredeljene v posodobljenem standardu EN ISO 14083:2023, in pravil iz poglavja III te uredbe. **[Sprememba 44]**

***1a. Komisija do... [dan začetka veljavnosti te uredbe] prek enostavno dostopnega spletišča zagotovi brezplačen dostop do standarda EN ISO 14083:2023.*** **[Sprememba 45]**

2. Komisija najpozneje 36 mesecev po datumu začetka uporabe te uredbe oceni potrebo po prilagoditvi katere koli sestavine standarda iz odstavka 1***, za njeno uskladitev z dolgoročnimi in vmesnimi podnebnimi cilji Unije iz Uredbe (EU) 2021/1119 ter drugo podnebno in energetsko zakonodajo Unije***. **[Sprememba 46]**

***2a. Komisija do... [24 mesecev od dneva začetka veljavnosti te uredbe] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem določi skupno metodologijo Unije za izračun emisij toplogrednih plinov v življenjskem ciklu vseh načinov prevoza, zlasti emisij, ki izhajajo iz proizvodnje, vzdrževanja in odstranjevanja vozil. Ustrezno upošteva vse***

([17]) Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008).

***metodologije za emisije v življenjskem ciklu, razvite v skladu z Uredbo (EU) 2019/631, Uredbo (EU) 2023/1542 in Uredbo (EU) 2019/1242. V poročilu se oceni najboljši pristop k izvajanju skupne metodologije življenjskega cikla Unije za namene te uredbe, po potrebi pa se mu nemudoma priloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe.*** **[Sprememba 47]**

***2b. Komisija kot del ocene iz odstavka 2 oceni izvedljivost ter gospodarske, okoljske, zdravstvene in socialne vplive vključitve obračunavanja onesnaževanja zraka, ki ga povzročajo prevozne storitve, ki se začnejo ali končajo na ozemlju Unije, na področje uporabe te uredbe.*** **[Sprememba 48]**

3. Komisija lahko začne preverjanje skladnosti, da oceni vsako spremembo standarda iz odstavka 1. Preverjanje skladnosti začne Komisija, ki lahko po potrebi na zahtevo države članice ukrepa.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 16, da se iz področja uporabe te uredbe izključita sprememba iz odstavka 3 in sestavina iz odstavka 2, če na podlagi njene ocene ta sprememba ali sestavina ustvarja očitno tveganje nezdružljivosti s cilji te uredbe in drugimi pravili Unije, ki se uporabljajo.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 16, s katerimi od Evropskega odbora za standardizacijo zahteva revizija standarda iz odstavka 1, med drugim na podlagi rezultatov ocene iz odstavka 2 in preverjanja skladnosti iz odstavka 3.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje ~~izvedbenih~~***delegiranih*** aktov v skladu s členom ~~17~~***16*** za dopolnitev te uredbe, da se pojasni referenčna metodologija iz odstavka 1, zagotovi njeno enotno izvajanje na trgu v zvezi s pristopom za določitev ustreznih parametrov, pomembnih za emisije, za izračun emisij toplogrednih plinov pred začetkom opravljanja storitve in po potrebi drugih tehničnih parametrov v zvezi z dodelitvijo emisij ali združevanjem podatkovnih elementov, ki v navedeni metodologiji niso izrecno pojasnjeni. **[Sprememba 49]**

## POGLAVJE III

## VHODNI PODATKI IN VIRI

### *Člen 5*

### Uporaba specifičnih in splošnih podatkov

1. Subjekti iz člena 2 ***uporabljajo specifične podatke za izračun emisij toplogrednih plinov iz prevozne storitve, ki jo opravljajo, razen za storitve, ki jih opravljajo mikro-, mala in srednja podjetja, kot so opredeljena v Priporočilu Komisije 2003/361/ES. MSP*** dajo prednost uporabi specifičnih podatkov za izračun emisij toplogrednih plinov iz prevozne storitve. **[Sprememba 50]**

***1a. Kadar MSP delujejo kot prevozni podizvajalci, se lahko zanesejo na splošne podatke, tudi če organizator prevoza uporablja specifične podatke pri izračunu emisij toplogrednih plinov iz prevozne storitve, ki jo opravljajo drugi podizvajalci prevoznih storitev, ali iz lastnega voznega parka.*** **[Sprememba 51]**

***1b. Države članice lahko uvedejo upravne, finančne ali operativne spodbude za uporabo specifičnih podatkov ter morajo Komisijo obvestiti o njihovi naravi in časovnem okviru.*** **[Sprememba 52]**

2. Uporaba splošnih podatkov za izračun emisij toplogrednih plinov iz prevozne storitve je ***mikro-, malim in srednjim podjetjem*** dovoljena pod naslednjimi pogoji: **[Sprememba 53]**

(a) privzete vrednosti za intenzivnost emisij toplogrednih plinov so pridobljene iz:

(i) osrednje podatkovne zbirke EU o privzetih vrednostih intenzivnosti emisij toplogrednih plinov iz člena 6(1);

(ii) podatkovnih zbirk in naborov podatkov o privzetih vrednostih za intenzivnost emisij toplogrednih plinov, ki jih upravljajo tretje osebe, v skladu s členom 7;

(b) privzeti emisijski faktorji toplogrednih plinov za nosilce energije v prometu so pridobljeni iz osrednje podatkovne zbirke EU o privzetih emisijskih faktorjih toplogrednih plinov iz člena 8;

(c) modelirani podatki temeljijo na modelu, določenem v skladu z metodo iz člena 4 in pravili iz člena 5(2), točka (b), in člena 11, kadar je to ustrezno.

***2a. Komisija do... [12 mesecev od dneva začetka veljavnosti te uredbe] Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 16 za dopolnitev te uredbe z določitvijo podrobnih pravil za uporabo meril za izključitev in odstopanj od razdalje velikega kroga.*** **[Sprememba 54]**

***2b. Proizvajalci originalne opreme MSP omogočijo primeren dostop do ustreznih podatkov v vozilu, kolikor je to potrebno za namene skladnosti s to uredbo, in če je to potrebno, da se jim olajšajo natančno zbiranje podatkov in naknadni izračuni.*** **[Sprememba 55]**

*Člen 6*

Osrednja podatkovna zbirka EU o privzetih vrednostih za intenzivnost emisij toplogrednih plinov

1. Komisija s pomočjo Evropske agencije za okolje ***ob upoštevanju strokovnega znanja ustreznih deležnikov in drugih sektorskih organov EU v 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe*** vzpostavi ***brezplačno*** osrednjo podatkovno zbirko EU o privzetih vrednostih za intenzivnost emisij iz člena 5(2), točka (a)(i). **[Sprememba 56]**

***1a. Komisija in Evropska agencija za okolje pri vzpostavitvi osrednje podatkovne zbirke EU o privzetih vrednostih za intenzivnost emisij iz člena 5(2), točka (a)(i), pripravita ločeno preglednico za vsak način prevoza.*** **[Sprememba 57]**

***1b. Komisija pri oblikovanju privzetih vrednosti intenzivnosti emisij toplogrednih plinov:***

***(a) uporabi lokacijski pristop, ki ga določa standard iz člena 4 („lokacijski pristop“);***

***(b) upošteva emisijske faktorje toplogrednih plinov, ki so bili določeni v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001.*** **[Sprememba 58]**

***1c. Če je mogoče emisije toplogrednih plinov iz električne energije, porabljene za prevoz, količinsko opredeliti z uporabo lokacijskega pristopa in tržnega pristopa v skladu s standardom EN ISO 14083:2023, se mešanica virov električne energije v primeru, da so izpolnjeni pogoji iz Priloge J k navedenemu standardu, navede z uporabo tržnega pristopa.*** **[Sprememba 59]**

***1d. Dokler ni vzpostavljena osrednja podatkovna zbirka EU, se lahko subjekti oprejo na druge nacionalne podatkovne zbirke, za katere se šteje, da so bile preverjene na podlagi člena 13(8), ali ki so bile preverjene v skladu z drugim veljavnim pravom Unije, če so zadevni podatki na voljo na ravni združevanja, ki je enaka ravni, zahtevani s to uredbo.*** **[Sprememba 60]**

2. Komisija ***vsaj letno*** zagotovi vzdrževanje, posodabljanje ~~in~~***,*** stalni razvoj ***in ustrezno raven varnosti*** podatkovne zbirke iz odstavka 1, pri čemer upošteva razvoj najsodobnejše tehnologije v prometnem sektorju in novih metodoloških pristopov za izračun emisij toplogrednih plinov. ***Vse posodobitve privzetih vrednosti se nemudoma sporočijo javnosti. Po posodobitvi zadevni subjekti uporabijo najnovejše razpoložljive podatke za izračun in razkritje svojih informacij o emisijah toplogrednih plinov.*** **[Sprememba 61]**

***2a. Komisija s pomočjo Evropske agencije za okolje in ob upoštevanju strokovnega znanja in izkušenj ustreznih deležnikov zagotovi izvajanje tehničnih preverjanj kakovosti privzetih vrednosti za intenzivnost emisij toplogrednih plinov, podobnih preverjanjem, ki se izvajajo v zvezi s podatkovnimi zbirkami ali nabori podatkov, ki jih upravljajo tretje osebe.*** **[Sprememba 62]**

3. Dostop do podatkovne zbirke iz odstavka 1 za iskanje ali uporabo privzetih vrednosti za intenzivnost emisij je ***preprost,*** javen in brezplačen. **[Sprememba 63]**

*Člen 7*

Podatkovne zbirke in nabori podatkov o privzetih vrednostih za intenzivnost emisij toplogrednih plinov, ki jih upravljajo tretje osebe

1. ***Podatkovna zbirka ali nabor podatkov iz člena 5(2), točka (a)(ii), se lahko uporablja le za pridobivanje splošnih podatkov, če zagotavlja podrobnejše ali sektorske podatke od tistih, ki so vključeni v osrednjo podatkovno zbirko EU iz člena 6.*** Razvijalec podatkovne zbirke ali nabora podatkov iz člena 5(2), točka (a)(ii), pri Komisiji vloži vlogo za preverjanje tehnične kakovosti privzetih vrednosti za intenzivnost emisij toplogrednih plinov, vključenih v navedeno podatkovno zbirko ali nabor podatkov. Komisija ob pomoči Evropske agencije za okolje preveri tehnično kakovost v skladu z zahtevami iz členov 4 do 8 te uredbe. ***Tehnična kakovost se preveri v 12 mesecih od uradnega prejema vloge.*** **[Sprememba 64]**

***1a. Tehnično preverjanje kakovosti podatkovnih zbirk in naborov podatkov o privzetih vrednostih za intenzivnost emisij toplogrednih plinov iz odstavka 1 vključuje primerjavo med emisijami, sporočenimi na podlagi specifičnih podatkov, in emisijami, ki bi bile sporočene na podlagi podatkovne zbirke ali privzetih vrednosti, v enakovrednih reprezentativnih primerih uporabe. Podatkovne zbirke in privzete vrednosti, ki bi v primerjavi s tistimi, ki so sporočene na podlagi specifičnih podatkov pomenile podcenjevanje nastalih emisij, se pri tehničnem preverjanju kakovosti ocenijo negativno.*** **[Sprememba 65]**

***1b. S preverjanjem tehnične kakovosti se zagotovi tudi, da so podatkovne zbirke in nabori podatkov, ki jih upravljajo tretje osebe, skladni s pravili iz delegiranega akta iz člena 5, odstavek 2a.*** **[Sprememba 66]**

2. Za namene uporabe splošnih podatkov v skladu s členom 5(2), točka (a)(ii), se uporabljajo samo podatkovne zbirke in nabori podatkov o privzetih vrednostih za intenzivnost emisij, ki so bili pri navedenem preverjanju tehnične kakovosti iz odstavka 1 ocenjeni pozitivno. ***Komisija objavi in vzdržuje posodobljen seznam podatkovnih zbirk o privzetih vrednostih za intenzivnost emisij toplogrednih plinov, ki jih upravljajo tretje osebe in so bile ocenjene pozitivno. Posodobljeni seznam je javno dostopen na namenskem spletišču.*** **[Sprememba 67]**

3. Preverjanje tehnične kakovosti se zahteva najpozneje ~~24~~***12*** mesecev po datumu ~~začetka uporabe te uredbe~~***vloge iz odstavka 1***. Evidenca o pozitivni oceni tega preverjanja kakovosti velja dve leti. **[Sprememba 68]**

4. Komisija sprejme izvedbene akte v skladu s členom 17 za dopolnitev te uredbe z določitvijo pravil in pogojev za izvedbo preverjanja tehnične kakovosti iz odstavka 1.

***4a. Dostop do podatkovne zbirke iz odstavka 1 za iskanje ali uporabo privzetih vrednosti za intenzivnost emisij je javen in brezplačen za MSP.*** **[Sprememba 69]**

*Člen 8*

Osrednja podatkovna zbirka EU o privzetih faktorjih emisij toplogrednih plinov

1. Komisija ***do... [12 mesecev od dneva začetka veljavnosti te uredbe]*** ob pomoči Evropske agencije za okolje ***in ob upoštevanju strokovnega znanja ustreznih deležnikov in drugih sektorskih organov EU*** vzpostavi osrednjo podatkovno zbirko EU o privzetih faktorjih emisij toplogrednih plinov iz člena 5(2), točka (b). **[Sprememba 70]**

***1a. Komisija pri oblikovanju privzetih faktorjev emisij toplogrednih plinov:***

***(a) uporabi lokacijski pristop, ki ga določa standard iz člena 4 („lokacijski pristop“);***

***(b) upošteva emisijske faktorje toplogrednih plinov, ki so bili določeni v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001.*** **[Sprememba 71]**

***1b. Če je mogoče emisije toplogrednih plinov iz električne energije, porabljene za prevoz, količinsko opredeliti z uporabo lokacijskega pristopa in tržnega pristopa v skladu s standardom EN ISO 14083:2023, se mešanica virov električne energije v primeru, da so izpolnjeni pogoji iz Priloge J k navedenemu standardu, navede z uporabo tržnega pristopa.*** **[Sprememba 72]**

***1c. Dokler ni vzpostavljena osrednja podatkovna zbirka EU, se lahko subjekti oprejo na druge nacionalne podatkovne zbirke, za katere se šteje, da so bile preverjene na podlagi člena 13(8), ali ki so bile preverjene v skladu z drugim veljavnim pravom Unije, če so zadevni podatki na voljo na ravni združevanja, ki je enaka ravni, zahtevani s to uredbo.*** **[Sprememba 73]**

2. Komisija ob pomoči Evropske agencije za okolje ***vsaj letno*** zagotovi vzdrževanje, posodabljanje in stalni razvoj ***in ustrezno raven varnosti*** zbirke podatkov iz odstavka 1, pri čemer upošteva razvoj najsodobnejše tehnologije v prometnem sektorju in novih metodoloških pristopov za izračun emisij toplogrednih plinov. ***Vse posodobitve privzetih vrednosti se nemudoma sporočijo javnosti. Po posodobitvi zadevni subjekti uporabijo najnovejše razpoložljive podatke za izračun in razkritje svojih informacij o emisijah toplogrednih plinov.*** **[Sprememba 74]**

3. Dostop do podatkovne zbirke iz odstavka 1 za iskanje ali uporabo privzetih emisijskih faktorjev toplogrednih plinov za nosilce energije v prometu je ***preprost,*** javen in brezplačen. **[Sprememba 75]**

***Člen 8a***

***Podpora upravljanju malim in srednjim podjetjem***

***1. Komisija do... [12 mesecev od dneva začetka veljavnosti te uredbe] oblikuje poenostavljeno orodje za izračun za MSP, ki je javno dostopno, uporabniku prijazno in brezplačno v skladu s členom 11. Poleg orodja so na voljo smernice po korakih, v katerih je izčrpno pojasnjeno njegovo delovanje.***

***2. Komisija spremlja tveganje, in sicer, da bi organizatorji prevoznih storitev podatke, ki jih razkrijejo MSP kot podizvajalci v skladu s to uredbo, uporabili za nepoštene tržne prakse. Komisija do... [dve leti od dneva začetka veljavnosti te uredbe] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo. Po potrebi se mu priloži zakonodajni predlog, ki bo določal ukrepe za zaščito zaupnosti poslovno občutljivih podatkov.*** **[Sprememba 76]**

POGLAVJE IV

IZHODNI PODATKI IN PREGLEDNOST

*Člen 9*

Določitev izhodnih podatkov o emisijah toplogrednih plinov iz prevoznih storitev

1. Izhodni podatki se določijo na podlagi referenčne metodologije in vhodnih podatkov v skladu s členi 4 do 8 te uredbe.

2. Izhodni podatki se lahko pridobijo z orodji za izračun. Zunanja orodja za izračun izpolnjujejo zahteve iz člena 11.

3. Izhodni podatki vsebujejo ~~najmanj~~ skupno maso ekvivalenta ogljikovega dioksida ($CO_2e$) na prevozno storitev in, v zvezi z zadevno vrsto prevozne storitve, vsaj eno od naslednjih podatkovnih metrik: **[Sprememba 77]**

(a) masa $CO_2e$ na tonski kilometer ali enakovredne enote za prevoz blaga;

(b) masa $CO_2e$ na tono ali enakovredne enote za prevoz blaga skozi vozlišče;

(c) masa $CO_2e$ na potniški kilometer ali enakovredne enote za prevoz potnikov;

(d) masa $CO_2e$ na potnika ali enakovredne enote za prevoz potnikov skozi vozlišče.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 16 za dopolnitev seznama metrik za izhodne podatke iz odstavka 3.

*Člen 10*

Sporočanje in preglednost

1. Zadevni subjekti ***če je le mogoče pred opravljanjem prevozne storitve ali sklenitvijo pogodbe*** razkrijejo izhodne podatke na jasen in nedvoumen način. Kadar zadevni subjekti razkrijejo izhodne podatke, v sporočilu, priloženem temu razkritju, navedejo naslednjo izjavo „Emisije toplogrednih plinov od izvora do vozila, izračunane v skladu z Uredbo ***EU*** [sklic na to uredbo] ~~Evropskega parlamenta in Sveta~~“, vsaj v enem od uradnih jezikov EU in po možnosti v uradnem jeziku države članice, na ozemlju katere se storitev opravlja. **[Sprememba 78]**

***1a. Zadevni subjekti se lahko odločijo, da bodo vidno prikazali naslednje informacije:***

***(a) ali se njihovi podatki letno preverjajo;***

***(b) ali so uporabili specifične podatke; v tem primeru se navedejo spremenljivke, izpeljane iz njih;***

***(c) ali so uporabili orodje EU za izračun, določeno v členu 9, odstavek 2a.*** **[Sprememba 79]**

2. Kadar posrednik podatkov ~~pridobi in~~ razkrije izhodne podatke***, predvsem digitalne navigacijske storitve in storitve načrtovanja poti,*** na podlagi ločenih dogovorov, se uporabljajo pravila iz odstavka 1 ~~in~~***ter*** člena 9(3). Pri razkrivanju izhodnih podatkov posrednik podatkov vključi sklic na vir teh podatkov. **[Sprememba 80]**

***2a. Informacije o emisijah toplogrednih plinov iz prevozne storitve zadevni subjekt ali druga ustrezna pravna ali fizična oseba zagotovi posrednikom digitalnih podatkov. Izhodni podatki, ki jih razkrijejo posredniki digitalnih podatkov informacije prikažejo na vidnem mestu vsakega rezultata iskanja in zagotovijo, da je privzet način razvrščanja glede na emisije, pri katerem se na prvem mestu prikaže okolju najprijaznejša možnost, vključijo pa tudi enostavno primerjavo med različnimi načini prevoza, vključno z uporabo osebnih vozil in, če je ustrezno, koles.*** **[Sprememba 81]**

3. Kadar se specifični podatki uporabljajo v smislu člena 5(1), imajo zadevni subjekti pravico to sporočiti kateri koli tretji osebi, če je bila uporaba specifičnih podatkov preverjena v skladu s členoma 12 in 13.

4. Zadevni subjekti lahko predložijo dokazila, v katerih utemeljijo, kako so bili izhodni podatki pridobljeni. Ta dokazila se pripravijo v skladu z zahtevami, določenimi v referenčni metodologiji iz člena 4(1), in:

(a) se uporabljajo kot podlaga za oceno preverjanja v skladu s členoma 12 in 13;

(b) na zahtevo pristojnega organa ali druge tretje osebe se ***v skladu s pravili, določenimi v delegiranem aktu iz člena 13(9),*** dajo na voljo, če se uporabljajo ločeni pravni ali pogodbeni dogovori; **[Sprememba 82]**

(c) kadar se preverjanje opravi v skladu s členoma 12 in 13, vključuje sklic na dokazilo o skladnosti iz člena 13(6) in kontaktne podatke organa za ugotavljanje skladnosti, ki je pripravil dokazilo o skladnosti;

(d) kadar se izhodni podatki določijo z uporabo zunanjega orodja za izračun iz člena 9(2), vključujejo sklic na to orodje za izračun.

5. Izhodni podatki in dokazila iz odstavka ~~5~~***4*** se pripravijo na jasen in nedvoumen način ter vsaj v enem od uradnih jezikov Unije. ~~Kadar je mogoče, so~~***Pripravijo se v usklajeni in enostavni obliki ter dajo*** na voljo v obliki spletne povezave, kode QR ali enakovrednega dokumenta***, ki omogoča interoperabilnost izhodnih podatkov in dokazil različnih ponudnikov prevoznih storitev***. **[Sprememba 83]**

6. Osebni podatki se obdelujejo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ([18]).

([18]) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

7. Vsak prejemnik izhodnih podatkov in dokazil iz odstavka ~~5~~**4** sprejme ukrepe za zagotovitev zaupnosti ustreznih poslovnih podatkov, ki se obdelujejo in sporočajo v skladu s to uredbo, ter zagotovi, da se do teh podatkov lahko dostopa ter da se lahko obdelujejo in razkrivajo le, kadar je to dovoljeno. **[Sprememba 84]**

POGLAVJE V

DOPOLNILNI UKREPI

*Člen 11*

Certificiranje orodij za izračun

1. Zunanja orodja za izračun iz člena 9(2) certificira organ za ugotavljanje skladnosti iz člena 14.

2. Razvijalec orodja za izračun vloži vlogo pri organu za ugotavljanje skladnosti, ki oceni skladnost orodja za izračun z zahtevami iz členov 4 do 9. V primeru pozitivne ocene organ za ugotavljanje skladnosti izda certifikat o skladnosti orodja za izračun s to uredbo***, v katerem je navedeno, ali orodje podpira izračune na podlagi specifičnih podatkov***. V primeru negativne ocene organ za ugotavljanje skladnosti vložniku predloži razloge za negativno oceno. **[Sprememba 85]**

***2a. Orodja za izračun, ki jih subjekt interno uporablja za izračun emisij toplogrednih plinov iz prevozne storitve, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, prav tako izpolnjujejo zahteve iz referenčne metodologije iz člena 4(1).*** **[Sprememba 86]**

3. Zadevni organ za ugotavljanje skladnosti ohranja posodobljen seznam orodij za izračun, ki jih je certificiral in za katera je certifikat umaknil ali začasno preklical. Ta seznam javno objavi na svojem spletišču, katerega naslov nemudoma sporoči Komisiji.

4. Certifikat velja dve leti.

5. Komisija na svojem uradnem spletišču objavi ***preprosto dostopen*** seznam vseh orodij za izračun, ki so certificirana v skladu z odstavkom 1 in odstavkom 2***, ter povezavo do spletišča iz odstavka 3***. **[Sprememba 87]**

6. Komisija sprejme izvedbene akte v skladu s členom 17, v katerih določi pravila o certificiranju orodij za izračun in povezanem certifikatu o skladnosti, vključno s pravili o podaljšanju, začasnem preklicu in odvzemu certifikata.

POGLAVJE VI

PREVERJANJE PODATKOV O EMISIJAH TOPLOGREDNIH PLINOV IN POSTOPKI IZRAČUNA

*Člen 12*

Obseg preverjanja

1. Pri izhodnih podatkih iz člena 9 se preveri njihova skladnost z zahtevami iz členov 4 do 9 te uredbe. ***Preverjanje se izvede vsaj enkrat letno v skladu z delegiranimi akti iz člena 13(9). Preverjanje lahko zahteva tudi organ za ugotavljanje skladnosti, drug zadevni subjekt ali njegovi uporabniki.*** **[Sprememba 88]**

2. Zahteve glede ***letnega*** preverjanja iz odstavka 1 se uporabljajo za zadevne subjekte iz člena 2, razen za mala in srednja podjetja iz Priporočila Komisije 2003/361/ES ([19]). Mala in srednja podjetja se lahko preverijo, če sama tako zahtevajo. **[Sprememba 89]**

([19]) Priporočilo Komisije 2003/361/EC z dne 6. maja 2003 v zvezi z opredelitvijo malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

*Člen 13*

Dejavnosti in postopek preverjanja

1. Organ za ugotavljanje skladnosti iz člena 14 preveri zanesljivost, verodostojnost, skladnost in točnost izhodnih podatkov, ki jih razkrije zadevni subjekt. ***Preverjanje se opravi vsaj enkrat letno v skladu s podrobnimi pravili iz delegiranih aktov iz člena 13(9).*** **[Sprememba 90]**

2. Preverjanje se izvede v skladu z zahtevami iz členov 4 do 9 in na podlagi dokazil iz člena 10(5). To preverjanje se nanaša na:

(a) uporabljeno metodologijo izračuna;

(b) ~~vir~~***vir(-e)*** vhodnih podatkov, uporabljenih za izračun***, in delež uporabljenih specifičnih podatkov***; **[Sprememba 91]**

(c) pravilnost opravljenega izračuna;

(d) uporabljene metrike.

***2a. Posredniki podatkov se preverijo na podlagi tega, ali njihovi algoritmi ustrezno vključujejo in omogočajo prikaz natančno razvrščenih informacij glede na emisije, vključno z njihovimi privzetimi možnostmi, ter različne filtre ali poudarke, povezane s kakovostjo podatkov, kot je navedeno v členu 10(2a).*** **[Sprememba 92]**

3. Kadar se uporabljajo zunanja orodja za izračun, organ za ugotavljanje skladnosti upošteva njihov certifikat o skladnosti iz člena 11.

***3a. Kadar subjekt v zvezi z izhodnimi podatki iz člena 9(1), prvi stavek, uporablja lastna orodja za izračun, organ za ugotavljanje skladnosti oceni njihovo skladnost z zahtevami referenčne metodologije iz člena 4(1).*** **[Sprememba 93]**

4. Kadar se pri oceni preverjanja ugotovijo nepravilni izračuni ali neskladnost s členi 4 do 9 te uredbe, organ za ugotavljanje skladnosti o tem ~~pravočasno~~***nemudoma*** obvesti zadevni subjekt. Navedeni subjekt nato popravi izračun ali odpravi neskladnosti, da omogoči zaključek postopka preverjanja. **[Sprememba 94]**

***4a. Če subjekt po vsaj dveh obvestilih organa za ugotavljanje skladnosti zavrne popravek izračunov ali odpravo neskladnosti v zvezi s členi 4 do 9 te uredbe, pristojni organ na zahtevo organa za ugotavljanje skladnosti začne postopek za izrek kazni v skladu s podrobnimi pravili iz delegiranega akta iz odstavka 9. Predvidene kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne ter lahko med drugim upoštevajo gospodarske koristi, ki jih zadevni subjekt ustvari ali naj bi jih ustvaril zaradi neskladnosti, kadar je to ustrezno.*** **[Sprememba 95]**

5. Zadevni subjekt organu za ugotavljanje skladnosti ***v 30 dneh*** predloži vse dodatne informacije, ki mu omogočajo izvajanje postopkov verifikacije. Organ za ugotavljanje skladnosti lahko med postopkom preverjanja ***v skladu s podrobnimi pravili iz delegiranega akta iz odstavka (9)*** preveri zanesljivost podatkov in izračunov. **[Sprememba 96]**

6. Organ za ugotavljanje skladnosti po zaključku preverjanja ~~po potrebi~~ pripravi dokazilo o skladnosti, ki potrjuje, da so izhodni podatki skladni z ustreznimi zahtevami iz te uredbe***, in v katerem je navedeno, ali subjekt uporablja specifične podatke***. **[Sprememba 97]**

7. Zadevni organ za ugotavljanje skladnosti sestavi in posodablja seznam subjektov, ki so bili ***letno*** preverjeni v skladu z odstavki 1 do 6. Organ za ugotavljanje skladnosti vsako leto do 31. marca Komisijo uradno obvesti o navedenem seznamu. **[Sprememba 98]**

8. Kadar drugi predpisi Unije določajo posebna pravila za oceno preverjanja izhodnih podatkov, se ta pravila obravnavajo enakovredno, če je ocena preverjanja pridobljena v skladu s to uredbo.

9. Komisija sprejme ~~izvedbene~~***delegirane*** akte v skladu s členom ~~17~~***16***, v katerih določi podrobna pravila o preverjanju izhodnih podatkov in s tem povezanih dokazil o skladnosti ***ter postopkih za izrek kazni***. Ta pravila vključujejo določbe v zvezi z dokazili iz člena 10(5) in pravicami do sporočanja, povezanimi z uporabo specifičnih podatkov iz člena 10(4). **[Sprememba 99]**

POGLAVJE VII

AKREDITACIJA

*Člen 14*

Organi za ugotavljanje skladnosti

1. Organi za ugotavljanje skladnosti so akreditirani za izvajanje dejavnosti preverjanja ali certificiranja iz členov 11, 12 in 13.

2. Organ za ugotavljanje skladnosti je neodvisen od ~~subjekta, ki vloži~~***subjektov, ki vložijo*** vlogo za preverjanje ali certificiranje iz členov 11, 12 in 13. **[Sprememba 100]**

3. Organ za ugotavljanje skladnosti, njegovo najvišje vodstvo in osebje, odgovorno za izvajanje nalog preverjanja, ne opravljajo nobene dejavnosti, ki bi lahko bila v nasprotju z njihovo neodvisnostjo presoje ali integriteto v zvezi z dejavnostmi preverjanja ali certificiranja.

4. Organ za ugotavljanje skladnosti in njegovo osebje izvajata dejavnosti preverjanja ali certificiranja z največjo strokovno neoporečnostjo in potrebno tehnično usposobljenostjo ter brez pritiskov in spodbud, zlasti finančnih, ki bi lahko vplivali na njuno presojo ali rezultate njihovih dejavnosti preverjanja, zlasti kar zadeva osebe ali skupine oseb, za katere so rezultati navedenih dejavnosti pomembni.

5. Organ za ugotavljanje skladnosti ima strokovno znanje, opremo in infrastrukturo, ki so potrebni za izvajanje dejavnosti preverjanja ali certificiranja, v zvezi s katerimi je bil akreditiran.

6. Osebje organa za ugotavljanje skladnosti je zavezano upoštevanju poklicne skrivnosti glede vseh informacij, pridobljenih pri izvajanju nalog preverjanja in certificiranja.

7. Kadar organ za ugotavljanje skladnosti za določene naloge, povezane s preverjanjem ali certificiranjem, sklene pogodbo s podizvajalci ali navedene naloge prenese na pomožno telo, prevzame polno odgovornost za naloge, ki jih izvajajo podizvajalci ali podrejene družbe, ne glede na njihov sedež, vključno z ocenjevanjem in spremljanjem usposobljenosti podizvajalca ali odvisne družbe ter dela, ki ga ti izvajajo.

*Člen 15*

Postopki akreditacije

1. Organe za ugotavljanje skladnosti iz člena 14(1) akreditira nacionalni akreditacijski organ v skladu s poglavjem II Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta.

2. Vsaka država članica imenuje organ, ki ohranja posodobljen seznam akreditiranih organov za ugotavljanje skladnosti. Navedeni imenovani nacionalni organi ta seznam objavijo na uradnem spletišču vlade.

3. Nacionalni akreditacijski organ vsako leto do 31. marca Komisijo uradno obvesti o seznamu akreditiranih organov za ugotavljanje skladnosti, skupaj z vsemi ustreznimi kontaktnimi podatki.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 16 za dopolnitev te uredbe z določitvijo dodatnih metod in meril za akreditacijo organov za ugotavljanje skladnosti.

POGLAVJE VIII

DELEGIRANA IN IZVEDBENA POOBLASTILA

*Člen 16*

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se na Komisijo prenese pod pogoji iz tega člena.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 4(4) ~~in (5)~~***, člena 4(5), člena 4(6), člena 5(2a)***, člena 9(4)***, člena 13(9)*** ter člena 15(4) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [Urad za publikacije: vstaviti datum: začetek veljavnosti te uredbe]. **[Sprememba 101]**

3. Prenos pooblastila iz člena 4(4) ~~in (5)~~***do (6), člena 5(2a)***, člena 9(4)***, člena 13(9)*** ter člena 15(4) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov. **[Sprememba 102]**

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4(4) ~~in (5)~~***, (5) in (6), člena 5(2a)***, člena 9(4)***, člena 13(9)*** ter člena 15(4), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotujeta v roku [dveh mesecev] od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Navedeni rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca. **[Sprememba 103]**

*Člen 17*

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicu na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE IX

KONČNE DOLOČBE

*Člen 18*

Poročanje in pregled

Komisija izvede oceno te uredbe glede na cilje, za katere si prizadeva, ter Evropskemu parlamentu in Svetu do [Urad za publikacije: vstaviti datum: ~~5 let~~***36 mesecev*** po začetku uporabe Uredbe].

***Poročilo iz odstavka 1 vključuje:***

***(a) oceno učinkov na zadevne subjekte birokratskega bremena zaradi izvajanja te uredbe;***

***(b) oceno učinka izvajanja in uporabe te uredbe v smislu dejavnosti, oddanih podizvajalcem;***

***(c) oceno učinka v zvezi z nacionalnimi upravnimi, finančnimi ali operativnimi spodbudami, ki jih države članice uvedejo v skladu s členom 5, odstavek 1b;***

***(d) oceno učinkov obvezne zahteve za količinsko opredelitev in razkritje emisij toplogrednih plinov v skladu s pravili te uredbe, ki se uporabljajo za vse subjekte, ki organizirajo in opravljajo prevozne storitve.*** **[Sprememba 104]**

*Člen 19*

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Uporablja se od [Urad za publikacije: vstaviti datum: ~~42~~***24*** mesecev po začetku veljavnosti te uredbe]. **[Sprememba 105]**

3. Vendar se člen 4(4) do (6), člen ***6(1), člen 7(4), člen 8(1)***~~7(4)~~, člen 9(4), člen 11(6), člen 13(9) in člen 15(4) uporabljajo od datuma začetka veljavnosti te uredbe. **[Sprememba 106]**

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V …,

| *Za Evropski parlament* | *Za Svet* |
|---|---|
| *predsednica* | *predsednik/predsednica* |